

Inž. IVO BANIĆ
Poljoprivredna stanica — Osijek

PRIMJENA SIMAZINA NA KUKURUZU U 1960. G. NA PODRUČJU POLJOPRIVREDNE STANICE OSIJEK

Na području naše stanice, kod zadružnih ekonomija, planirali smo primjenu Simazina na nešto više od 1000 ha, a ostvareno je pod stručnim rukovodstvom stanice Osijek ukupno 891 ha kukuruza za proizvodnju zrna i sila (od toga sila 31 ha u Poljoprivrednoj zadruži Sarvaš). Na području kotara tretirano je 3259 ha.

Klimatske i terenske prilike za sjetvu kukuruza nisu bile pogodne radi niskih temperatura u drugoj polovini IV mjes. kad se kukuruz počeo sijati, što je otežavalo nicanje mladih biljaka, i kiše su ometale urednu obradu tako da je sjetva dijelom izvršena na slabo razrađeno tlo ili opet odviše mokro. To je uvjetovalo nešto produljenju sjetvu s ulaganjem u radove i nakon prvih dana mjeseca maja. Ako uzmemo u obzir da je i dalje od početka maja do konca srpnja bilo oko 40 kišnih dana jasno je, da su uvjeti za razvoj korova u kukuruzu te godine bili vrlo povoljni, a obrada i njega kukuruza klasičnom metodom otežana.

Primjena Simazina u vrijeme sjetvenih radova na kukuruza bila je, naprotiv, te godine upravo idealna te je počevši od 14. IV do 1. V oprskano oko 70% navedenih površina, a sa 6. V svih 860 ha kukuruza za zrno, osim 31 ha silačnog u Poljoprivrednoj zadruzi Sarvaš, što je kasnije prskano.

Primjenjene doze su bile prema uputama stanice 3—4 kg Simazina po 1 ha na ritskim pjesculjama, a na ilovastom tlu i humusnom (degradirani černozem, ritske crnice) 4—5 kg/ha. Međutim, moramo odmah navesti da ima zadruga kao Beketinci. Tenja, Vuka koje su primjene unatoč tih uputa 2—3 kg/ha, iako njihova tla iziskuju veću dozu i za suzbijanje jednogodišnjih korova. Tu su rezultati naravno slabici, ali to nisu jedina mjesto gdje su rezultati slabiji pa ćemo u daljem toku referata pokušati proanalizirati i ostale faktore, koji su i kod normalne doze izazvali slab efekat, dok ćemo za nerazjašnjene slučajevi slabog ili slabijeg djelovanja postaviti pitanje koja se ovdje mogu prodiskutirati.

I. Prvo ćemo poći od odličnih rezultata na dva poljoprivredna objekta i to Poljoprivredne zadruge Sarvaš na 46 ha Wisconsina 641 AA i Poljoprivredne zadruge Višnjevac na 132 ha pretežno Wisconsina 464 za sjemensku proizvodnju.

a) Na 46 ha Poljoprivredne zadruge Sarvaš izvršena je sjetva 20. IV i odmah iza sjetve prskanje sa 3,8 kg/ha prskalicom na traktorski priključak sa 350 lit. vode. Sredstvo je bilo najprije otopljeno u pterostrukoj količini vode da se dobije polutekuća pasta, a zatim izmiješano u tenku prskalicu. Nepogoda je bila radi vjetra koji je puhalo i zanosio odviše fino rasprskivanje, tako da su ostali manji traci nepoprskani.

Prvo kopanje i prorjeđivanje kukuruza je izvršeno ručno a iza toga više nije bilo ručnih radova već je izvršena samo međuredna kultivacija i kukuruz je bio čist od korova do zasjenjivanja redova, kad se korovi više nisu mogli razvijati.

b) Na 123 ha u Višnjevcu, od čega je oko 90 ha na tipičnoj ritskoj pjesculji, posijano 24. IV prskano je na pripremljeno tlo par dana pred sjetvu, za vrijeme sjetve i 2 dana iza sjetve sa 3,1 kg/ha u prosjeku sa 200 lit vode/ha. I ovaj kukuruz prorijeđen je i okopan ručne, a zatim samo jedamput međuredno kultiviran i ostao je zadovoljavajuće čist od korova sve do berbe, iako je ovaj dio terena bio poznat po bujnom razvoju korova koji je ranije tražio i četiri okopavanja godišnje. Iako ni u jednom slučaju nije namjerno ostavljena neprskana kontrola, ipak je u Sarvašu ostala neprskana jedna parcelica na kojoj je izrasla i prerasla kukuruz gusta traka gorušice (*Sinapis arvensis*) i drugih korova kao *Plantago*, *Ranunculus*, *Frigeron*, *Cirsium*, a u Višnjevcu su ostali neprskani rubni dijelovi na kojima je ostao *Convolvulus arvensis*, *Equisetum arvensis* i *Echinochla crus galli*. Na prskanom dijelu je ostao neuništen slak, dok je *Equisetum* znatno smanjen i ukočen u rastu, a drugi korovi su nestali.

Ove objekte obišla je grupa stručnjaka 24. V i to inž. Dimitrijević, Fitosanitetska stanica, Osijek. Tomaić Franjo Ratarski savez i ja kao predstavnik Poljoprivredne stanice, a 14. VI su ponovo obilazili usjeve inž. Četurilo predstavnik Saveznog zavoda za zaštitu bilja, inž. Šrekajs iz Zagreba i inž. Zlatić i ustanovili, da je Simazin apsolutno djelovao na *Sinapis arvensis*. *Plantago*, *Erigeron*, *Cirsium*, *Chenopodium album*, *Atriplex sp.*, *Raphanus raphanistrum*, a depresivno djelovao na *Ranunculus* i *Stellaria*, vrlo slabo na *Setaria glauca*, *Convolvulus*, *Cynodon dactylon* i *Agropiron repens*.

Ako bi primjenili ekonomsku računicu za samu operaciju tretiranja na bilo kojem od ova dva objekta i operacije kultivacije koje tretman Simazinom treba da zamjeni, proizlazi slijedeće:

Tretman Simazinom:	Višnjevac	Sarvaš
3,1—3,8 kg Simazin	4960	6080
Traktor i prskalica	1000	900
Radna snaga	140	120
	6100	7100
Ustediene operacije:		
2 okopavanja	6.000	Din/ha
Soc. osiguranje	3.000	
	9.000	Din/ha

Iz ovoga je vidljivo, da je postignuta ušteda već u samoj operaciji kao dijelu proizvodnog procesa, a da pri tom nije iskazano stimulativno djelovanje izbacivanjem korova, kao štetočine i povećanje prinosa, koje prema pokusima iznosi 18—27 mtc klipa i 27—40 mtc kukuruzovine — jer Simazin djeluje indirektno putem odstranjanja korova i izgleda direktno stimulativno na razvoj i bujnost biljke kukuruza. Prinosi su bili u Višnjevcu 100,5 mtc klipa (na dijelu parcele 146 mtc), a u Sarvašu 115 mtc klipa na 1 ha.

II. No pored tih uspjeha karakteristično je navesti neuspješno djelovanje Simazina na daljskom sektoru, Erdutu, Aljmašu i u samom vinogradu Poljoprivrednog dobra Erdut.

Daljska zadružna uz primjenu od 3,5—4 kg na prikupljenim seljačkim parcelama jako zakorovljenim (*Sorghum*) nije imala nikakav uspjeh. Isto P. D. Erdut sa 10 kg na piriku u vinogradu, pa bi na ova pitanja trebalo odgovoriti odnosno vršiti daljnje pokuse. Ova tla su degradirani černozem, a na užem dijelu daljske planine diluvijalno eolsko-lesna i mineralno karbonatna. Ova tla su veoma propusna pa bi se morali pokazati rezultati i kod korova dubokog korjena kao *Cinodon* i *Agropiron* (pokus u vinogradu P. D. Erdut), ukoliko aplikacija nije izvedena sa malo vode i na suho tlo te je Simazin ostao na površini.

Ostatih 15 zadružna Poljoprivredne stanice Osijek ocjenjuje djelovanje Simazina u 1960. g. kao dobro i pretežno vrlo dobro, te su i u ovoj godini pripravne da ga primjene, ali na dobro pripremljenim površinama.

III. Koja su opažanja referade zaštite Poljoprivredne stanice Osijek u pogledu primjene i djelovanja Simazina?

Pored djelovanja odnosno nedjelovanja Simazina na spomenute otporne korove dubljeg korjena ističemo ovo:

1. Primjena doza od 3–5 kg prema tipu tla (za crnice više) treba da ide na dobro pripremljeno tlo sa dovoljno vode ili oborina za tretiranja ili odmah iza njega (1000 lit ili 10 m/m kiše).

2. Tretirati malo pred sjetvu, za vrijeme sjetve ili odmah iza sjetve, tla koja su imala zimsku brazdu, a manje ili ga izostaviti na proljetnom oranju i grubastom tlu.

3. U slučaju da je period suh, naše prskalice podešene na biljne bolesti i štetočine ne bacaju dovoljno vode (samo 350–500 lit/ha) i kapi nisu slične kiši da mogu transportirati u vodi netopiv Simazin. On u tom slučaju ostaje na površini i izvan mogućnosti djelovanja (treba dizne 1 m/m cijevi niže spustiti).

4. Iza tretiranja ne treba vršiti 30 do 45 dana nikakve kultivacione zahvate koji bi Simazin položili dublje od zone nicanja jednogodišnjih korova.

5. Na tlima gdje dominiraju otporniji korovi treba povećati dozu na 5 kg, ali u svakom slučaju treba voditi računa da šećerna repa ili djeteline ne mogu doći druge godine, što također znači izvjesno plansko sniženje tre-tiranih površina.

6. Budući da kukuruz u sušnom periodu i onako iziskuje razbijanje pokorice (međuredna kultivacija) da se pojeftini primjena Simazina bilo bi rentabilno konstruirati sijačice s praskalicom u kombinaciji za aplikaciju Simazina samo u redovima biljaka. Tada bi zadovoljila količina od 2–3 kg/ha.